

از گوشه و کنار

شهردار تهران:

کمتر از یک در صد پایتخت‌نشینان دوچرخه‌سواری می‌کنند

شهردار تهران گفت: در زمان حاضر جمعیت دوچرخه‌سواران پایتخت زیر یک درصد است که باهدف آرمایی در صورت تامین ایمنی و اختصاص خط ویژه این رقم به پنج درصد خواهد رسید. پیروز حناچی افزود: شاید این مساله به طور مستقیم تاثیر بالایی در کاهش ترافیک نداشته باشد اما تغییر روش زندگی و کاهش استفاده از خودرو شخصی در کاهش آلودگی هوا موثر است. وی با بیان اینکه ۹۳ درصد مردم، آلودگی هوا و ترافیک رادو چالش عمده شهر تهران می‌دانند افزود: یکی از این موارد مربوط به تردد سه میلیون موتورهای دوچرخه‌ای است که چندین برابر خودرو بورو ۵۰ و ۶۰ آلودگی تولید می‌کند. حناچی تصریح کرد: سالانه ۵۷ هزار نفر در تهران فوت می‌کنند، از این تعداد یک هزار و ۲۰۰ مرگ ناشی از حوادث و سوانح است که اغلب این افراد مردان در سنین کار و نیز کودکان بالای پنج سال را تشکیل می‌دهند. وی بر توسعه مترو در کاهش آلودگی هوا اشاره کرد و گفت: براساس آمارها چهار هزار و ۵۷۳ نفر در سال ۹۴ به دلیل آلاینده‌های ذرات معلق کمتر از ۲.۵ میکرون فوت کرده‌اند. شهردار تهران یادآور شد: یک‌هزار و ۴۹۴ نفر سالانه به دلیل بیماری‌های تنفسی به بیمارستان‌ها مراجعه می‌کنند.

معاون وزارت بهداشت اعلام کرد:

کاهش سهم پرداخت خانوارها در حوزه سلامت

معاون وزارت بهداشت از انتشار جداول حساب‌های ملی سلامت سال ۱۳۹۵ خبر داد و گفت: طبق این جدولی که اخیرا روی درگاه ملی آمار قرار گرفته است، با اجرای طرح تحول نظام سلامت، کاهش سهم پرداخت از جیب خانوارها در این حوزه ادامه پیدا کرده و به رقم ۳۵.۶۶ درصد رسیده است. قاسم جان‌بابایی با بیان این که این جداول وضعیت حساب‌های ملی سلامت را طی ۱۶ سال متوالی یعنی از سال ۱۳۸۰ تا ۱۳۹۵، بر روی درگاه ملی آمار منتشر کرده‌اند، افزود: این جدول کل مخارج انجام‌شده برای سلامت مردم را در کشور نشان می‌دهند و براساس دستور سازمان بهداشت جهانی تهیه شده‌اند. معاون درمان وزیر بهداشت هم چنین گفت: نموداری در این جداول وجود دارد که نشان می‌دهد سهم پرداخت از جیب خانوارها از ۵۶.۹۷ درصد در سال ۱۳۸۰ و بعد از فراز و نشیب‌های بسیار به ۳۵.۶۶ درصد در سال ۱۳۹۵ رسیده است. جان‌بابایی تاکید کرد: بر این اساس طی ۱۶ سال سهم پرداخت از جیب مردم در حوزه سلامت، ۲۱.۳۱ درصد کاهش یافته است. در مقابل سهم پرداخت‌های دیگران یعنی دولت و شرکت‌ها ۱۸.۵۴ درصد افزایش یافته است. در عین حال سهم پرداخت‌های غیرمستقیم خانوارها نیز ۲.۷۸ درصد افزایش یافته است.

نظرسنجی از شهروندان درباره طرح ترافیک و زوج‌وفرد

معاونت حمل و نقل و ترافیک با همکاری سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری تهران در باره اجرای طرح‌های ترافیک و زوج یا فرد از شهروندان نظرسنجی می‌کند. طبق اعلام معاونت حمل و نقل شهرداری تهران، این نظرسنجی به منظور ارزیابی طرح ترافیک و طرح زوج و فرد و تغییرات احتمالی آن‌ها در آینده نزدیک، تهیه و تنظیم شده است و شهروندانی که در محدوده‌های طرح ترافیک و زوج و فرد با خودروی شخصی یا سازمانی تردد می‌کنند می‌توانند با شرکت در این نظرسنجی در «سامانه تهران من» به نشانی my.tehran.ir نظرات خود را برای انجام پژوهش و کمک به تصمیم‌گیری بهتر در حوزه ترافیکی در اختیار مدیریت شهری قرار دهند

براساس استانداردهای

بین‌المللی به ازدواج‌های

زیر ۱۸ سال، ازدواج‌های

زودهنگام گفته می‌شود.

در ایران فقها در کنار رشد

جسمانی، رشد عقلی را

هم در ازدواج ضروری

می‌دانند. نمونه‌اش آیت‌الله

مکارم شیرازی که گفته

ازدواج‌های زیر ۱۳ سال

باطل است

می‌گویند در صورت مقابله، باز هم این ازدواج‌ها انجام می‌شود، بدون ثبت رسمی اسینا کلهر، دبیر فرهنگی مرکز پژوهش‌های مجلس به این‌را گفته است: «ازدواج در تمام سنین عوارضی خواهد داشت و منکر این واقعیت که حتی در ازدواج‌های ۱۰ تا ۱۴ سال هم طلاق وجود دارد، نیستیم. الهه خوشنویس، روانشناس در این باره می‌گوید: «ازدواج کودکان به عنوان شدیدترین نوع کودک‌آزاری است؛ از نظر روانشناسی چنین موضوعاتی را به عنوان «دوره‌ی بحرانی» نامگذاری می‌کنیم. کودکی که هنوز نمی‌داند رابطه‌ی جنسی چیست، باید به چنین رابطاتی تن دهد. در چنین ازدواج‌هایی نیاز کودکان نادیده گرفته شده و فشار جسمی و روانی زیادی به آنها وارد می‌شود. در چنین ازدواجی دختر و پسر توانایی حل مسئله ندارند و بیشتر رفتارهایشان هیجانی است. کودکان باید به بلوغ عاطفی، جسمی و جنسی رسیده باشند تا به عنوان بزرگسال شناخته شوند. در غیر این صورت در بزرگسالی احتمال خطا و خیانت زنانه‌ی در آنها بیشتر است؛ چرا که تازه متوجه نیازها و اولویت‌های زندگی‌شان می‌شوند.»

خروج از چرخه تحصیل

آسیب دیگری که موضوع کودک‌همسری به دنبال دارد، ماجرای خارج شدن این کودکان از چرخه تحصیلی است. کودکانی که یکبار از دوستان و همکلاسی‌های خود جدا می‌شوند، یادگیری هیچ مهارتی بزرگ می‌شوند. در بسیاری از اوقات آنها علاوه بر نقش همسری و بدون هیچ آمادگی قبلی مجبور به پذیرش نقش مادری یا پدری می‌شوند. خراسان رضوی در خط مقدم این ماجراست؛ با شش هزار ازدواج کودکان، آن هم در فاصله‌ی سنی ۱۰ تا ۱۴ سال. آذربایجان شرقی رتبه دوم رتبه کودک‌همسری در ایران را دارد و خوزستان هم با بیش از چهار هزار مورد در رتبه سوم است.

ایجاد شده، تازمانی که دختر به بلوغ عقلی نرسد حکم بر باطل بودن این ازدواج است.»

کودک‌همسری: زمینه‌ساز

شکل‌گیری جامعه نابالغ

«کودک‌همسری آسیبی جدی برای کودکان و جامعه است. افزایش آمار طلاق، کودکان بیوه، سقط جنین خیانت و افسردگی از اصلی‌ترین و مستقیم‌ترین تبعات ازدواج در سن کودکی است». اینها را هادی شریعتی حقوقدان و نایب‌رئیس انجمن حمایت از حقوق کودکان می‌گوید. آواز «جامعه نابالغ» نام می‌بردومی‌گوید: «زمانی که ما با پدیده‌ای به عنوان کودک‌همسری مواجهیم در آینده باید انتظار جامعه‌ای نابالغ را نیز داشته باشیم. موضوع کودک‌همسری حتی در مواردی می‌تواند باعث تولید کودک کار شود وقتی پسری نوجوان به عنوان همسر وارد زندگی مشترک می‌شود، مسئولیت سنگینی را پذیرفته که بخشی از این مسئولیت‌تأمین هزینه‌های سرسام‌آور زندگی است؛ پس به اجبار و در همان سن نوجوانی وارد بازار کار شده و به یک کارگر نوجوان تبدیل خواهد شد.

با وجود هشدارهایی که متخصصان حوزه‌های مختلف نسبت به این موضوع داده‌اند، باید دید که بهار دین طرح در مجلس شورای اسلامی، چه در انتظار کودکان و آینده آنها خواهد بود. گرچه پروانه سلحشوری اخبار این چند روزه را تنها یک شلوغ کاری خبری خوانده و به سازندگی می‌گوید: «جای نگرانی نیست، دوباره پای این طرح به خانه ملت باز خواهد شد». موضوعی که ژرژیک آبرامیان، عضو کمیسیون حقوقی و قضایی مجلس هم به آن اشاره کرده و گفته است: «طرح کودک‌همسری در کمیسیون رأی نیاورد، اما ردهم نشده؛ بلکه رئیس کمیسیون دستور دادند که کار گروهی برای این طرح فعال شده تا به تحقیق و تفحص و مطالعه بپردازد و طرح بهتری ارائه شود.

۲۴ هزار بیوه زیر ۱۸ سال در ایران

براساس آمار ثبت احوال، هر سال حدود ۴۰ هزار ازدواج زیر ۱۴ سال در ایران انجام می‌شود. ۴۰ هزار ازدواج که در آن هم زن و هم مرد یا یکی از این دو رکن کودک هستند. براساس این آمار در سال ۹۵ و تنها در نه ماه نخست سال ۲۹۷۱۰ ازدواج زیر ۱۵ سال و ۱۵۱۶۴۱ ازدواج زیر ۱۹ سال انجام شده است. اگرچه در این سال بیش از ۵۳۷ هزار ازدواج ثبت شده، ۱۸۱۳۵۱ مورد آن زیر ۱۹ سال بوده است. عددی که اگرچه برای عده‌ای در نگاه اول چندان زیاد به نظر نمی‌رسد اما زنگ خطری جدی را به صدا درمی‌آورد. مخالفان

در ارتباط با مسئله کودک‌همسری و ازدواج کودکان بدون در نظر گرفتن بلوغ عقلی، فتاوای معتبری وجود دارد. می‌توان به استفتا از آیت‌الله مکارم شیرازی اشاره کرد. هم چنین از منظر فقهی می‌توان به ساز و کاری هم چون احکام ثانویه مراجعه کرد که با توجه به ضرورت، مصلحت و ایجاد عسر و حرج احکام اولیه را تحت تاثیر قرار می‌دهد.

مجموع نظر کارشناسان این است که ازدواج در سنین پایین بسیار کم است. بنابراین اختلافی در جامعه ایجاد نمی‌کند پس نباید مستعد ازدواج در سنین پایین هستند شویم. در جامعه امروزی به دلیل فضای مجازی بچه‌های ما خیلی زود به بلوغ و قوه تشخیص می‌رسند. در کنار سن کودکی، موضوعات شرعی هم برای ما اهمیت زیادی دارد.

حب نفس یا مصلحت سیاسی چنین تصمیمی نگرفته‌اند.

مکارم شیرازی از ازدواج

زیر ۱۳ سال باطل است

براساس استانداردهای بین‌المللی به ازدواج‌های زیر ۱۸ سال، ازدواج‌های زودهنگام گفته می‌شود. در ایران فقها هم در کنار رشد جسمانی، رشد عقلی را هم در ازدواج ضروری می‌دانند. نمونه‌اش آیت‌الله مکارم شیرازی که گفته ازدواج‌های زیر ۱۳ سال باطل است این مسئله دوسال پیش در جریان دیدار اعضای کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی با ایشان مطرح شد. وقتی که فاطمه ذوالقدر گفت که ۵ درصد از ۲۲ هزار ازدواج زیر ۱۸ سال، به دختران کمتر از ۱۳ سال مربوط می‌شود، ایشان هم گفت: «ازدواج زیر ۱۳ سال تازمانی که دختر به حد عقل نرسد مجاز نیست، این مسئله شاید در گذشته جایز بوده اما الان به دلیل مفاسدی که

افراد طوری باشد که مایل باشند در سنین پایین ازدواج کنند. مجموع نظر کارشناسان این بود که ازدواج در سنین پایین بسیار کم است. بنابراین اختلافی در جامعه ایجاد نمی‌کند پس نباید مانع ازدواج همان تعداد کمی که مستعد ازدواج در سنین پایین هستند شویم. در جامعه امروزی به دلیل فضای مجازی بچه‌های ما خیلی زود به بلوغ و قوه تشخیص می‌رسند. در کنار سن کودکی، موضوعات شرعی هم برای ما اهمیت زیادی دارد.

او در واکنش به انتقادهایی که در رد این طرح مطرح شده، می‌گوید: «اعضای کمیسیون قضایی همه متخصص و حقوقدان هستند و سال‌ها در محاکم قضایی کار کرده و براساس تشخیص‌شان این رأی را صادر کرده‌اند. این طرح هم مخالفان و موافقانی داشت اما به هر حال بعد از چند جلسه متوالی و دعوت از کارشناسان و با حضور مدعوینی از مرکز پژوهش‌های قوه قضائیه، روان‌شناسان، جامعه‌شناسان و متخصصان ازدواج این طرح رد شد. البته من در جلسه آخر نبودم اما در جلسات قبلی این موضوع مطرح شد که ما باید واقعیت‌ها را در باییم و براساس آن‌ها تصمیم بگیریم. قبول دارم که والدین برخی کودکان می‌توانند از این قانون سوءاستفاده کنند، اما به هر حال بحث‌های مبسوطی انجام شده و هیچ یک از اعضای کمیسیون از روی

اسلامی در این باره گفته بود: «این طرح با مساعدت فراکسیون زنان و هم چنین برخی مردان نماینده در صحن علنی مجلس مطرح و یک‌فوری آن که همان ممنوعیت عقد دختران زیر ۱۳ سال بود به تصویب رسیده است». اما این طرح در کمیسیون قضایی مجلس رد شد و سیاست‌های در توثیتر خود نوشت: «متأسفانه طرح ما برای ممنوعیت ازدواج زیر ۱۳ سال به‌طور کلی در کمیسیون قضایی مجلس رد شد. آن هم با وجود آن که پیشتر یک‌فوری طرح در صحن مجلس رأی آورده بود. دلایل مخالفت بیشتر مسائل فقهی و شرعی عنوان شد و البته این که طرح ما کپی برداری از طرح‌های غربی است».

آن قدر زبانیست که برایش

قانون وضع کنیم!

تاکید مخالفان طرح بیشتر بر مسائل شرعی، کم بودن تعداد این ازدواج‌ها و تمایل خود کودکان به ازدواج‌های زودهنگام است. محمد کاظمی، عضو کمیسیون حقوقی و قضایی مجلس شورای اسلامی به سازندگی می‌گوید: «سن ازدواج در قانون مدنی اصلاحیه‌ای خورده و این موضوع باید توسط شورای نگهبان تایید شود. بحث ما این بود که این موضوع حتما در شورای نگهبان رد می‌شود؛ چون موضوعات شرعی در آن مطرح است. هم چنین ممکن است شرایط جسمی و خانوادگی بعضی

از همان ابتدا که با پیگیری فراکسیون زنان طرح کودک‌همسری در مجلس شورای اسلامی مطرح شد، موافقان و مخالفان بسیاری داشت. موافقان به آسیب‌های اجتماعی ناشی از ازدواج کودکان اشاره داشتند و نظر مخالفان بیشتر به موضوعات شرعی معطوف بود و از بلوغ زودرس بچه‌های این دوره و زمانه حکایت داشت؛ آن هم به دلیل غلبه فضای مجازی که می‌گفتند چشم و گوش بچه‌ها را خیلی زود باز می‌کند. گرچه با تمام پیگیری‌های موافقان طرح، بالاخره نظر مخالفان به کرسی نشست و در اوج ناپاوری، این طرح در کمیسیون قضایی مجلس شورای اسلامی رأی نیاورد.

ماجرای طرح کودک‌همسری در مجلس

چندی پیش به همت تعدادی از نمایندگان زن مجلس از جمله طیبه سیاوشی، پروانه سلحشوری و فاطمه ذوالقدر طرح کودک‌همسری در مجلس شورای اسلامی مطرح شد. طرح اصلاح ماده ۱۰۴۱ قانون مدنی که در آن هیچ حداقلی برای سن ازدواج وجود ندارد. براساس این ماده، ازدواج زیر ۱۳ سال برای دختران و زیر ۱۵ سال برای پسران منوط است به اذن ولی؛ البته به شرط مصلحت و با اجازه دادگاه. سیاوشی نماینده مردم تهران در مجلس شورای

یادداشت

کیف پر پول لزوما خوش سلیقگی نمی‌آورد

فردین علیخواه، جامعه‌شناس

برخی کاربران ایرانی از گوگل پرسیده‌اند که آیا باید مارک‌روی استین کت‌شان را از آن جدا کنند یا نه؟ برخی سؤال کرده‌اند که وقتی مهمانی می‌آید باید روکش مبل‌ها را برداشت؟ نگرانی از بدسلیقه محسوب شدن؛ یکی از دلایل پرسیدن این سؤال هاست. سلیقه هم با نوع کالاهایی که مصرف می‌کنیم و هم با شیوه مصرف آن کالاهای تعریف می‌شود. ما ممکن است کالاهایی برای خود یا خانه‌مان بخریم که از نظر دیگران نشانه خوش سلیقگی باشد، ولی نحوه استفاده ما از آن کالاهای، ما را بدسلیقه جلوه دهد. به همین دلیل است که می‌گویند «کیف پر پول لزوما خوش سلیقگی نمی‌آورد».

در زندگی روزمره، قضاوت درباره سلیقه دیگران در قالب صفاتی چون بی سلیقه،

خوش سلیقه، بدسلیقه، کج سلیقه، تازه به دوران رسیده، خز و خیل، جوات، دهانی جنوب شهری، بالاشهری، نوکیسه، و فشن مطرح می‌شود. هر کدام از این کلمات بار معنایی تحقیر آمیز یا ستایش آمیزی دارند. افراد با چنین کلماتی به ارزش گذاری سلیقه می‌پردازند؛ سلیقه‌ای را پست تر و سلیقه‌ای را برتر می‌دانند. از این رو سلیقه‌ها قضاوت می‌شوند و همین قضاوت‌ها باعث می‌شود تا افراد برای خوش سلیقه نامیده شدن رقابت کنند.

سلیقه در فرآیند اجتماعی شدن شکل می‌گیرد. وضعیت اقتصادی و فرهنگی خانواده‌ای که فرد در آن بزرگ می‌شود آموزش‌هایی که در مدرسه می‌بیند، دوستانی که دارد، استفاده مفید او از رسانه‌های جمعی و تعاملاتی که با نهادها و افراد مختلف دارد در شکل‌گیری سلیقه موثرند. جامعه‌شناسان

ارزش گذاری سلیقه‌ها به «خوب» یا «بد» را امری اجتماعی و تابع قدرت و نفوذ برخی طبقات اجتماعی می‌دانند. هر چند طبقات اجتماعی مختلف، سلیاق مختلفی دارند، ولی معمولاً آن سلیقه‌ای «خوب» تلقی می‌شود که متعلق به طبقه بالاست. در واقع طبقات بالای اجتماعی، لوس‌آم، ابزارها و قدرت آن را دارند تا سلیقه خود را بر جامعه حاکم کنند و به عنوان سلیقه خوب جا بیندازند؛ ولی دو پرسش چالش برانگیز در جامعه‌شناسی وجود دارد: سلیقه خوب چه ویژگی‌هایی دارد، آیا به رفتار بایر نسبی، آراستگی زیبایی مصرف یک کالای مارک‌دار اشاره دارد؟ و سوال مهم تر آن که این طبقات بالای اجتماعی چه کسانی هستند، آیا سبیری‌ها شامل بازیگران سینما و تلویزیون، ستارگان موسیقی، قهرمانان ورزشی و مدل‌ها هستند؟ و یا ثروتمندان، طراحان مد،

متخصصان تبلیغات بازرگانی، و مجله‌های سبک زندگی؟

خوش سلیقگی وابسته به زمان و مکان است و به همین دلیل، نسبی است. برای مثال تاج‌السلطنه دختر ناصرالدین شاه، در زمان خودش بسیار خوش سلیقه بود، ولی به یقین امروزه قضاوت دیگری درباره سلیقه او وجود دارد! خوش سلیقگی هم چنین وابسته به گروه اجتماعی فرد است. زن خانه‌داری که توری سفیدی روی پشتی رکتی خانه‌اش پهن می‌کند تا همه چیز مرتب به نظر آید در جمع اعضای گروه اجتماعی خودش می‌تواند خوش سلیقه محسوب شود، ولی این عمل برای زنانی در سایر گروه‌های اجتماعی لزوماً معنی خوش سلیقگی نمی‌دهد. افراد، با وسواس در انتخاب کالاهای و نحوه مصرف آن‌ها، تلاش می‌کنند تا به شکلی تفاوت خود را از سایرین نشان دهند. این امر در جمله آن مشتری که در خرید دستگیره کابینت آشپزخانه اصرار دارد که «من به چیز متفاوت می‌خوام اقا، متفاوت» خود را نشان می‌دهد. من باید از نگاه دیگران آدم خوش سلیقه‌ای به